

Väskekinde k:a, gravar och bildsten N. om långhuset, samt bildsten i koret. D. 10-16.7.53

1. Gravarna 1-2/53. Bildsten in situ över grav 2. Fr. Ö.

2. D:o. Fr. N.

~~3. Bildsten. Fr. V.~~

4. Gravarna 1/53 t.h. och 2/53 t.v. sedan bildsten 2 avlägsnats. Fr. Ö.

5. Grav 1/53. Fr. Ö.

6. D:o.

7. Grav 2/53. Fr. N.

8. D:o.

9. Grav 2/53. Fr. N.

10. D:o. Fr. Ö.

11. D:o.

12. Runinskrift på bildsten I i korets altartappa.

5 korr

Foto Ulla Silvéⁿ

Ullévit

1358/54

2.

Väske k:a, stensättningar V om tornet. D.15.7.53.

1. Stensättningar 1/53 t.h. och 2/53 t.m. Fr. tornet ca 12m:s höjd.
2. Stensättning 1/53. Fr. V.
3. D:o. Fr. N.
4. Stensättning 2/53. Fr. V.
5. D:o. Fr. N.

2 mg
Nan.

~~Väte sn, Juvet I¹⁶ hällkista. D.4-5.8.53.~~

- ~~6. Kiskan med fyllning. Fr. S.~~
- ~~7. D:o. Fr. N.~~
- ~~8. Delvis utgrävd, m. lärben och krukor in situ. Fr. S.~~
- ~~9. Krukor in situ. Fr. N.~~
- ~~10. D:o.~~
- ~~11. Utgrävd. Fr. N.~~
- ~~12. Utgrävd. Fr. S.~~

Foto Ulla Silvé

F 1358/54

Synderu sep. 14/2
Exp 23/8

Till Gotlands Fornsal,
V i s b y .

Riksantikvarieämbetet får härmed meddela, att ämbetet vid föredragning den 24 juni 1954 beslutit, att fynden från de av amanuens Ulla Silvén undersökta skelettgravarna norr och västerom långhuset till Väskinde kyrka på Väskinde kyrkogård, få tillföras Gotlands Fornsal.

Fynden utgöras av:

Järnspikar och benrester samt ett bildstensfragment från den ena graven (1/53) och en närmast hel bildsten från den andra graven (2/53) samt ett pressbleck av brons från en stenpackning.

Fynden komma att översändas senare, (Bildstensfragmentet och bildstenen förvaras på Gotlands Fornsal resp. Väskinde kyrka). Stockholm den 9 augusti 1954.

För Riksantikvarien:

K. A. Gustawsson

Erik B. Lundberg

GOTLANDS FORNSAL
VISBY

ATA

F

VITTERHETS-AKADEMIEN
Dnr. Ank.
001358 16 FEB 1954
RIKSANT. ÄMBETET
STATENS HIST. MUSEUM

Gotland
Väskinde kyrkogård
N och V om långhuset.

Statens Historiska Museum

Järn avdeln.
föredr. för museidirektören
den 13/4 1954
Beslut: Till F för

fyndfördeln.

FÖREMÅL
MEDFOLJA F.

Till M för yttrande för
fyndfördelning 8/31954

F
FÖREDRAGEN FÖR
RIKSANTIKVARIEN
DEN 19/2 1954
Beslut: Till M för
2 kartkopier & 1a d.
skrivelsen, sep. 19/2

F fyndfördeln.

FÖREDRAGEN FÖR
RIKSANTIKVARIEN
DEN 24/6 1954

Beslut: *fyndfördeln över*

läsas på Gotlands Fornsal

*från samml. skr.
Selling*

Rapport över undersökningen av två skelettgravar, samt två i samband därmed anträffade bildstenar och vidare några stenpackningar, vilka alla kommit i dagen vid dragning av ledningsschakt i samband med restaureringen av Väskinde kyrka.

Undersökningen utfördes under tiden den 10, 11, 12 - 16 och 21 juli 1953 och följande deltog däri: landsantikvarie G. Arwidsson, stud. T. Seigerlund, vaktmästare E. Johansson samt undertecknad.

Gravar från tidig kristen tid ? med skelett i träkista under hällkista.

Grav 1/53.

Vid grävning av kabeldike runt tornet längs kyrkans norra långsida och i rät vinkel ut genom norra stigluckan anträffades just i vinkeln en stor i N - S stående kalkstenshäll endast 5 cm under torvytan. Hällen var 0,9 m lång och c:a 0,8 m djup och stöttades i V av en gråsten. Fortsatt undersökning visade, att den bildade V gaveln i en manslång kista orienterad i Ö - V. Den Ö gavelhällen var något grövre och längre än den V och ytter- sidan och S sidan voro släthuggna. Vid strålkastarbelysning visade sig denna häll vara ett fragment av en bildsten (IX).

I S hade kistan en lång, välhuggen sidohäll, endast 5 - 9 cm tjock. Den N sidohällen saknades. 2 tunna kalkstenshällar inuti kistan och något lägre än kisthällarna täckte graven. C:a 80 cm under täckhällarna och omedelbart under kisthällarna anträffades ett dåligt bevarat skelett. Hela bröst- och bäckenpartiet hade totalt förmulnat och avtecknade sig endast som en mörkfärgning i den gula sanden. Den döde hade ursprungligen vilat i en trækista, till vilken 12 långa järnspikar med fastrostade trärester anträffades runt om skelettet. Kistans botten låg 94 cm under täckhällarna.

C:a 25 cm N om bäckenpartiet framkom ytterligare ett kranium, som dock lämnades orört. Troligen har den saknade N sidohällen avlägsnats i samband med denna sena (?) begravning.

Fynd:

Grav 1/53.

- ✓ 12 järnspikar, l. 5 - 9 cm
- ✓ skelettdelar, 1 individ

(nr 6-7 = spik + härest)
(nr 5 saknas, enl. ant. från fyndgräsen)

fragment av bildsten IX nu i Gotlands Fornsal

Grav 2/53.

Omedelbart S om och parallellt med grav 1/53 framkom under ett endast c:a 15 cm tjockt lager grus och sågspån i kyrkogårdsgången en nästan oskadd bildsten(VIII) av 400-talstyp. Den låg med bildsidan nedåt. Vid dess avbrutna rotända sköt ytterligare en liggande kalkstenhäll fram mot Ö. Efter bildstenens avlägsnande visade denna häll sig vara c:a 2 m lång och tjäna som lockhäll för en andra grav. Den vilade direkt på två gavelhällar av tämligen grovhuggen kalksten. Ett stycke under gavelhällarnas nivå anträffades ett välbevarat skelett. Den döde hade lagts på rygg i utsträckt

Grav 2/53 (forts.)

ställning med huvudet i V och ansiktet mot S. Av en ursprunglig tråkista återstod endast 10 järnspikar med fastrostade trärester. Denna tråkista har alltså placerats djupt nere i sanden (1,25 m under nuvarande markyta), varefter gavelhällar och lock ställts ovanpå utan egentlig funktion. Såsom framgår av planen är även avståndet mellan gavlarna för kort för skelettet och den V hällen stod mitt över kraniet, den Ö över fotbenen. Som en sådan " prydnadskista " uppbyggd över den egentliga gravkistan torde också hällkistan i grav I/53 kunna tolkas. Inga andra fynd gjordes i grav 2.

Samtliga hällar i båda gravarna undersöktes i strålkastarljus med tanke på ev. bilder, men resultatet blev negativt med undantag för den ovannämnda Ö gavelhällen i grav I.

Fynd:

Grav 2/53.

- ✓ 10 järnspikar, l. 7 - 9 cm
- ✓ 1 skelett
- 1 bildsten VIII nu i Väskinde kyrka .

Grav I - 2/53:

spridda ben över och omkring kistorna

Stenpackningar.

Vid grävning av ett kabeldike V om tornet påträffades 3 stenpackningar i rad på ungefär lika avstånd från varandra , de yttre ett stycke innanför tornets SV resp. NV hörn. Diket hade skurit tvärs igenom den ^{södra} och den norra var delvis förstörd av två i sen tid upptagna gravschakt enligt uppgift av klockaren på platsen. Endast den mittersta (2/53) stenpackningen blev

föremål för undersökning den 21/7 1953. Den låg i omedelbar anslutning till tornväggen och var till formen närmast rund och tämligen plan. Materialet utgjordes av 0,3 - 0,5 m stora stenar i 1 - 6 lager. I södra delen fortsatte stenarna djupare ned. Här hade redan i ytan en nedgrävning konstaterats. Den murbruks- och kalkgrusblandade mylla, som täckte stenpackningen, fortsatte ned genom stenlagren på denna plats. I botten stod den tämligen välbevarade nederdelen av en trästolpe, 0,25 cm i diam. resp. höjd. Den vilade på en slät gråsten och lutade något åt N. Upptill var stolpen södersplittrad med träfibrer i alla riktningar - - ett större stycke låg horisontellt över gropen. Omedelbart ovanför vidtog kalkbrukshaltig mylla. På sidorna av gropen fanns kantställda kalkstenar ovanför den bevarade stolpdelen och ända ned i botten. På c:a 35 cm:s djup i gropen anträffades 1 litet pressbleck av brons.

Stenpackningen fortsatte in under kyrkans grundstenar, men på grund av risken för ras avslutades undersökningen c:a 0,5 m V om tornväggen.

Fynd:

Stenpackning 2/53.

- 1 pressbleck, brons, 2,1 x 2,3 cm
- ✓ delar av 1 trästolpe, diam. c:a 25 cm

Bil. 1 plan i skala 1:10

✓ 1 plan med profil i skala 1:20

- ✓ 16 negativ i format 6 x 6
(7 neg. korr. dubbl.)
- ✓ 3 " " " 9 x 12
- ✓ 9 kopior " " 9 x 9
- ✓ 3 " " " 9 x 12

*i bildark.
1953-54 s.l.*

Visby den 23 jan. 1954

Ulla Silvé

Ulla Silvé

Amanuens

A. 216:150

A216:150

Grav 2/53 t.v. med bildsten över,
grav 1/53 t.h. Från Ö.

A. 216:151

A216:151

Grav 1/53, i bakgrunden 2/53 med
bildsten över. Från N.

Foto 1953 Greta Arwidsson

A. 216:152

A216:152

Gravarna 1/53 o. 2/53. Bild-
sten över grav 2/53. Från
Ö.

A. 216:153

A216:153

Grav 1/53, därbortom bild-
sten, varunder lockhäll
till grav 2/53. skymtar t.v.
Från N.

A. 216:154

A216:154

Grav 1/53 o. 2/53. Från Ö

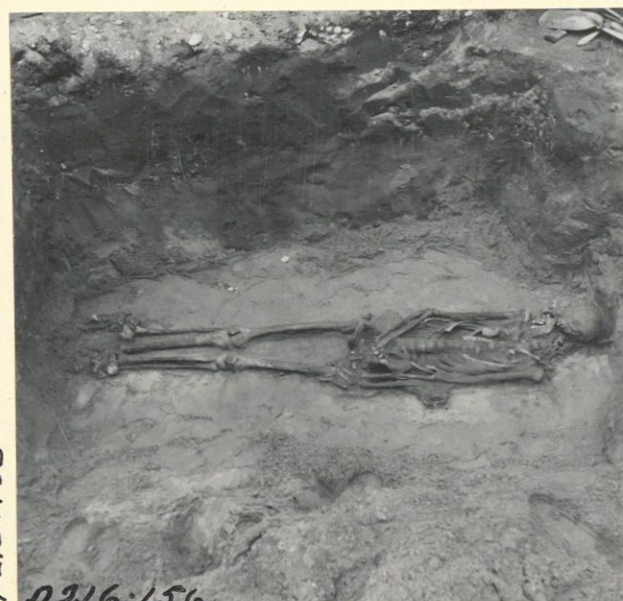
Foto 1953 Zilla Siluén (Förstoringar).

A. 216:155

A216:155

Grav 1/53 från Ö.

A. 216:156

A216:156

Grav 2/53 från N.

A. 216:157

A216:157

Grav 2/53 från Ö.

Foto 1953 Z. Siluén (Förstoringar).

Västkinde sn
Kyrkogården

Gotland

A216:146

A216:146
Stenpackning 1/53 t.h, 2/53
t.v. om tornet. Bilden
tagen från tornet på 12,5 m.
höjd.

A216:147

A216:147
Stenpackning 1/53 från N

A216:148

A216:148
Stenpackning 2/53 om
tornet från V

Dnr 1358/54

Foto 1953 Lilla Siluén. (Förstoringar).

A216:149

Dnr 1358/54 Foto 1953
Greta Arvidsson
Bildsten VII